

Военној дејствијас Китајын

Шанхајскöй фронт вылын сентябр 28-д лун рытсан сентябр 29-д луншбрöз китајскöй војска венісны 6 јапонскöй атака Лофан Лу-хан линја вылын. Жапонскöй војска успејастöг зилдны бостны Лофан да Шанхај костса автомобилнöй туј.

Сентябр 29-д лунö заводитчисны чорыд тышјас Чанеј рајонын (Шанхајлөн војвыв квартал). Синдöсан кујим лун чöж жона бомбардирүтöм вöсна Чап-ејын кыптисны гырыс пö-жарјас.

Сентябр 29-д лунса асылы заводитчис чорыд ар-тиллеріјскöй лысöм жапонскöй военнöй корабљас да китајскöй батарејас костын Цутунын (Шанхајлөн лунвыв промышленнöй ра-јон) жапонскöй самолетјас бомбардирүтисны Цутун кык час чöж. Бомбардир-каы мед жона пострад-атисны тајд рајонсыс китајскöй сиктјас.

Китајскöй јурјас серті, Шанхај рајонд жапоңејас чуокртисны 130 сурс војска.

Китајскöй војска Војвыв Китајын преследүтöны Шансі провинціја војвылын жүгöдöм жапонскöй частјас-сöс. Китајскöй војскалөн победаын решајущöй рол

ворсіс көкјамысöд арміја, кодөн командүтö Чжу-де. Шансі провинціјаын 8-дöд арміјалөн победа,—гичö китајскöй газета „Шечжо ужібао“,—докажитіс сы жылыс утврждөніејаслыс вздорност, мыј војвылын Китај оз вермы тышкасны жона вооружитчöм жапонскöй империализмкөд. Шансіын победа докажитіс,мыј жапонскöй империализмлөн военнöй преимушествоыс ниндөм оз сулав сідө вынкöд öтластитдөмн кушдөмн емöс организованнöй массајас“.

Жапоңејас висталдны, мыј Хебеј провинціјаын, Бејпін-Ханкоусскöй көрттуј вы-лын, далөн војскаыс воисны Сынго карöз, коді сулалö Баодинсан 80 километр ры-тыв лунвылын, а Тяңцзин-Пукоусскöй көрттуј рајо-нын муисны возд рытыв-вылаң да рытыв лунлаң Цанчжоу карсан

Китајскöй печат јурјас серті, военнöй дејствијејас заводитчөмсан жапонскöй војска воштісны Китајын 30 сурс мортöс вјөдөн да ранитчөмөн. Сентябрь 1-ој лунсан 24-дöд лунö ускөдöма 41 жапонскöй самолет да жүгöдöма 7 разнöй ко-рабль.

(ТАСС)

Бөрјысöм муңөм жылыс ми важөн сöмын кывлывлім

Гажа-жö öнi лoи олдмыс! Жона i дыр нöшта окота мем овны да ужавны, но пондi кості пöрысмыны.

Важөн дај öнi став вынöс, кужöмöс пуктылі i пункта ужö, кодi менам олдмын лoб чегта фелдөн. Уж менам медса радејтана тор. Кодыр важса олдмөс пондан öтководны бнија олдмкөд, сöлдөмд пузö. Важөн—сöд, пемыд, сирку-рыд да шог олдм вöвлi. Овлім лапкыдык мусаң пы-рана керкаын, бшнјас вö-ліны ічöткөс, а öнi олам тыр сусана олдмөн, вы-лыс стрöйтöм гажа да кул-турнöй керкаын.

...Колхозö ми пырiм 1931-öд воын. Пыран лунсаньс-жö сöлдөмсаным став сем-јаөн заводитім ужавны i шедбiм зажиточнöй да кул-турнöй олдм. Версöдöй кол-хозын медса бур стаханов-ец (сылы 55 арöс). Сыыс ог колчы i ме, көт ескөн меным сiң-жö 53 арöс нiн. Колхозын 7 во чöж ужалi-гөн нi ме, нi версöдöй ег тöдлöй бригадiрөн уж вылö ыстөм. Көт кытчö оз ыс-тыны, сетчö i мунам мед-возза јöзөн. Мијан гозја-лөн нi öтi прогулабу. Јöз мијан вылö жона вежалöны да завидалöны.

Колан во менам öтнам-лөн вöлі 230 трудофен да версöлөн 300 трудофен. А таво муна аслам верс-

көд радыс—ужалi-нiн 200 трудофен сајас. Кујим сөтö ферт лoб бостöма. Ме ужала вöлі сöмын произ-водство вылын да лунса нормајас тыр тала вöлі 300—350 прöцентöз.

7 воён ез коллы во, ко-дыр ескö ме ешажык бост-лi 200 трудофеныс.

Öнi ме мөвпышта да ше-мöс бостö асламым уж вы-лö. Öд куш таво гозјалөн чуокрмас 600 трудофен са-јас, а мыјдта та вылö на-ныс воас? 200 пуд сајб матовтас. Тајд—зажиточнöй олдмлөн подув. Та мында-сö важөн семјаөн ужалö-мөн кык воён ег вермыв-лöй бостны.

Жона шудаöс менам i че-лабдöй. Ми важөн овлім сiн-тöмјас моз, гичны да лыд-фысны ег кулжö, а öнi челабдöй—Мода мöд во-нiн служитö Краснöй арміјаын, Лиза мöд во велöдчö ме-дiцинскöй техникумын, Миша велöдчö НСШ-ын 7-дöд классын, отлчник, Анна—началнöй школаын 4-дöд классын да Мила первој классын. Најö ставныс көс-јöны лоны учителјасөн, акушеркајасөн, техникја-сөн. Ме öнi аслам челабдөн сöмын нимкофаса дај ним-кофастöгыс-öд оз i поз. Важса пöраын-кө-дöд најö мијан моз-жö лoны негра-мотнöйөн.

Не сöмын ме öнi шуда

сiјөн, мыј ме пöрысö не-мöн воi знатнöй стаханов-кад, но i шуда сiјөн, мыј ми важса бесправнöй, пон тујö вöдiтöм нывбабајас iмеiтам сешöм-жö право-јас, кушдөм правојас i iмеi-тöны мужчинајас дај ми вер-мам управлајтны государ-ствоын. Öнi вушдöма-нiн помöз важса пословица „курöг абу пöтка, баба абу морт“.

Матысмö сөветјасö бөр-јысан кад. Сiјö жона слож-нöй фелд, но мијан пажгаса актiв век-на нужмасö. Та куза колхозникјас пöвсын некушдөм уж оз нубдны. Ме кывлі, мыј бөрјысöмыс-пö пондас муны выл ногөн, а кызi вылногас—ог тöд. Таыс ме пажгаса актiвöс жона дiвiта, дај быт-öд дiвiт, најö олдны лан-тöмөн, а сек жö сектант-јас актiвнöја дöсöдчöны сөветјасö бөрјысiг кежлас.

Ме важса бөрјысöмја-сын ег участвујтлы, сöмын вöлі кывлывлам, мыј стар-шинад-пö-тај бөрјöмадс-а.

Ме көсја лоны сөветјасö актiвнöй бөрјысöдөн i кора пажгаса актiвöс сөветјасö бөрјысiг кежлö бура гөтö-вiтчыны, тöдмөдны, мија-нöс бөрјысан пöрадокја-сөн.

Матрена Ст. ПОПОВА.

Пажга „Ордым“ колхозыс колхозница.

Испанијаса фронтјас вылын

Республиканскöй војска иаступајтöны возд асыввыв (арагонскöй) фронт вылын. Хака кар рајонын. Бөрја вежон чöжөн республика-нејас бостисны 22 сикт да уна мукöд гырыс стратеги-ческöй тöдчанлуна пунктјас, 380 пленнöдс да уна во-јеннöй снараженіе бостö-мөн.

Централнöй (Мадридскöй) фронт вылын республикан-скöй војска зајмитисны Мад-рид-Усера лунвыв пригоро-дыс вел уна фашистскöй траншејајас да укреплені-јас.

Сентябр 29-дöд лунö мја-тежнiкјаслөн артиллеріја бомбардирүтiс Мадрид.

Војвыв фронт вылын глав-

нöй бојјас муңöны Хихон-сан (Бискајскöй залыв берег дорын ижыд портöвöй кар) асыввылын. Ланес карсан лунвылын да рытыв-лунвы-лын республиканејас, фа-шистскöй војска лыд боксан да војенно-техни-ческöй превосходство вылö вiчöдтöг, чорыда воцасöны налы паныд. Сентябрь 29-дöд лунö фашистскöй авиација бара кујимыс заводитліс бомбардирүтны Хихон. Фа-шистскöй самолетјаслы пан-ыд лебзыс республиканскöй iстребителјас панисны на-көд бој. Öтик фашистскöй самолет сотчiгтыр усi мо-реö, мөдöс вöлі ускөдöма республиканејасөн.

(ТАСС)

Пажгаса тыгачникјас- лөн уж

Пажгаса тыгачникјас сентябр 28-дöд лун кежлö пö-рöдiсны:

Иван Нiколајевiч Башлыков пöрöдiс 1078 кубо-метр вöр.

Михаил Михајловiч Конаков пöрöдiс 854 кубометр вöр.

Иван Павловiч Полаков пöрöдiс 606 кубометр вöр.

Иван Андрејевiч Коңухов пöрöдiс 136 кубометр вöр.

Степан Андрејевiч Коңухов пöрöдiс 165 кубо-метр вöр.

Василіј Мiтрофановiч Ненев пöрöдiс 292 кубо-метр вöр.

Егор Андрејевiч Полаков пöрöдiс 265 кубометр вöр.

Иван Ивановiч Габов пöрöдiс 263 кубометр вöр.

Иван Петровiч Куклин пöрöдiс 263 кубометр вöр.

Алексей Ивановiч Чудов пöрöдiс 225 кубометр вöр.

Муравјев.

Мијанлы сетöма став правојассö

Важса бөрјысöмјас жылыс ми, нывбабајас, немтор ег тöдлöй. Мијанöс вöлі сыыс лышiтöма, нывбабајасöс ва-жөн некытчö матö вöлі оз лезны государствöдн уп-равлајтöм. Ми важөн сö-мын лыдфысывлім бес-правнöй домашнöй кухар-каөн.

А öнi мијанлы сетöма став правојассö—уж вылö, велöдчöм вылö, шојччöм вылö, бөрјысöм вылö, го-сударствöдн управлајтöм вылö. Октабрскöй револу-цијасан ми лoим полноправ-нöй јöзөн.

Тешкод, жона тешкод вöлі важса олдмыд. Мыјта шог ме вывгi муис, ставсö лoис терпитны. Сöмын сө-ветскöй власт мијанлы сетіс шуда да гажа олдмөс да öнi сöлдөмсан ужавсö i до-лыда овсö.

Меным 62 арöс-нiн, таыс кызi инвалiд. 41 во сајын Нувчiм заводын курен пес кералiгөн көкöј ламавліс пу улö. Но ужыд ог-на пов, ужала сöлдөмсан, нi öтi прогул-на ег вöчлы.

Колан воын вöлі 192 тру-дофен, таво сентябр 1-дöд лунöз бара-нiн бості 140 трудофен. А öд кадыс нöшта мыјдта-на во помöдчыс. Таво 200 трудофентö, ферт, боста. Ме асым став вы-нöс сета сы вылö, медым ескö сетны колхозлы ун-жык пöлза да бостны ун-жык трудофен, шедбiны

культурнöй да зажиточнöй олдм. Таво гожöм öтi пö-раб трактор дорын ужалі 18 вој, а сiң-жö i луннас ужала вöлі. Турун куртö-мын дај мукöд ужјас вы-лын лунса нормајасöс тыр-тывлi 200 прöцентöз.

Ме инвалiд, но пенсия корöм куза ег-на шыаглы некытчö. Ме думајта, мыј „Вөрлезыс“ газет редакција меным пенсия корсны от-салас.

Нöшта верöс жылыс вiс-тала кымынкö кыв. Сылы, Андрей Тiмофејевiчлы 66 арöс-нiн, но сiјö жона-жö ужалö. Ужсö вöчö вывтi бура, вылын качествоын, мыј жылыс тöдöны да сiјöс ошкöны не сöмын мијан колхозса колхозникјас, но i шöц мукöд колхозјасса колхозникјас. Сiјö-кө ужтö вöчас, мöд пöвтö вöчны оз-нiн ков.

Колан во менам верöсöј бостліс 140 трудофен, таво ем-нiн 116 трудофен.

Ми, гозја, көт пöрысö-нiн, но жона-на ветывлам колхознöй собраніејас вы-лад. I сiң-жö актiвнöја пон-дам участвујтны сөветјасö бөрјысöмын. Правліно шу-öны, мыј сек кежлö колö велöдчыштыны. Ме бостса бнисан-жö бура тöдмасны Верховнöй Сöветö бөрјы-сöмјас жылыс пöрадокөн.

Јевдокија Фед. ИЛЧУКОВА.
Пажга сiктсөветуаса „Ордым“ колхозыс колхозница.

ОАХ конферен- ција вылын

Сентябр 15—17 лунјасö Вилгортын муис Осавиа-химовскöй организацијалөн 2-дöд рајоннöй конференција.

Конференција вылын ОАХ рајоннöй пленум составö гусөн гөлдсүтöмөн бөр-јисны:

А. А. Савин (Госка), Н. М. Сивков колхоз „За-вет Ілјича“, А. П. Сивков РК ВКП(б), М. В. Шарыгин учител (Пал), С. М. Коры-чев избач (Слөбöда), О. І. Порошкін (Прондор), С. Т. Вокујев РОМ, Латіјев Маслопром, Шешуков РК, А. М. Јелькіна ВЛКСМ рајкомса секретар. Шукто-мов РК ВКП(б), Попов, Ка-линін Рајсöвет ОАХ. Ко-наков (Зеленец), В. Н. Оверин (Нувчiм), Јумша-нов (Мордiн мех база) Тас-кајев (Іб), В. І. Размыслов (колхоз „Коммунар“) да Жаромскіј (Көрткерöс) јортјасöс.

Пленум вылын президiум составö гусөн гөлдсүтö-мөн бөрјисны, Калинін, Попов, Вокујев, Латіјев, Јелькіна Шуктомов да Ше-шуков јортјасöс.

ОАХ рајсöветса предсе-дателдөн бөрјисны А. Н. Ка-линін јортöс.

Попов.

